

Betænkning afgivet af Uddannelses- og Forskningsudvalget den 24. februar 2021

2. udkast
til
Betænkning
over

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af privat læreruddannelse

[af Kristian Jensen (V), Alex Ahrendtsen (DF), Marianne Jelved (RV), Katarina Ammitzbøll (KF) og Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG) m.fl.]

1. Ændringsforslag

Venstres, Dansk Folkeparti, Radikale Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget og Simon Emil (UFG) har stillet 1 ændringsforslag til beslutningsforslaget.

2. Indstillinger

◇
Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance, Alternativet og Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG)

Venstres, Dansk Folkepartis, Radikale Venstres, Det Konservative Folkepartis, Nye Borgerliges og Liberal Alliances medlemmer af udvalget og Alternativet og Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG) er glade for opbakningen til tankerne bag Den frie læreruddannelse. Samtidig hilser flertallet den generelle debat om læreruddannelsen, som dette forslag har givet anledning til, velkommen. Flertallet anser skabelsen af Den frie læreruddannelse som et både-og i forhold til debatten om at forny og forbedre den eksisterende læreruddannelse. Grundskolen er vigtig for vores børns udvikling både fagligt og menneskeligt, og derfor er det godt, at der er

kommet ny energi ind i debatten om rammerne for læreruddannelsen.

Den frie læreruddannelse skal kunne optage alle kvalificerede og interesserede studerende uden hensyn til alder og etnisk eller religiøs baggrund.

Der er ikke med dette beslutningsforslag taget stilling til en geografiske placering af Den frie læreruddannelse, da det er vigtigt for flertallet, at der er et lokalt ejerskab bag uddannelsen samt en skolekreds eller et repræsentantskab, som vil stå for den detaljerede udformning af uddannelsen, ansættelse af en ledelse og samarbejdsaftaler med andre uddannelse- og kulturinstitutioner m.v.

Det lægges vægt på, at Den frie læreruddannelse skal have et høj fagligt grundlag samt stærke samarbejdsrelationer.

Den frie læreruddannelse skal etableres som en selvstændig, selvejende institution i lighed med højskoler o.lign. Dermed vil Den frie læreruddannelse have mulighed for at opkræve betaling, modtage fondsmidler og ledes af en bestyrelse, som er ansvarlig overfor en skolekreds eller repræsentantskab. Det skal samtidig være muligt for den kommende hjemkommune at yde den samme støtte, som ved en uddannelse under lov om professionshøjskoler.

En kommende placering skal ske efter anbefaling af skolekredsen. Uddannelses- og Forskningsudvalget tilrettelægger sammen med Uddannelses- og Forskningsministeriet det forløb, som skolekredsen skal deltage i. Såfremt flere skolekredse ønsker at etablerer en ny fri læreruddannelse, vil Uddannelses- og Forskningsudvalget sammen med Uddannelses- og Forskningsministeriet træffe afgørelse ud fra kriterierne fra beslutningsforslag og betænkning.

Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Uffe Elbæk (UFG)

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget og Uffe Elbæk (UFG) mener, at det ikke alene er et brud med den måde, vi fører uddannelsespolitik i Danmark, at Folketinget skal tage stilling til oprettelsen af en ny læreruddannelse på så tyndt og usagligt et grundlag. Det er også et brud på almindelig god politisk beslutningsproces, at Folketinget træffer en så principiel beslutning med så vidtrækkende konsekvenser på et nærmest ikke eksisterende beslutningsgrundlag.

Først var der lagt op til, at den nye læreruddannelse skulle ligge i Herning, hvilket ganske givet ville kvæle de eksisterende læreruddannelsesstilbud i regionen og føre til centralisering af uddannelsen. Siden må man forstå, at uegnethed blandt forslagsstillerne har betydet, at det nu svæver i det uvisse, hvor den nye læreruddannelse skal placeres, og hvordan den skal drives.

Tilsvarende er den nye læreruddannelses formål og dens forskel fra den eksisterende læreruddannelse ganske uklar. Inden for den eksisterende læreruddannelse er der mulighed for at variere uddannelsens profil og fokus, og der forelægger derfor ikke nogen grund til, at det ikke skulle være tilstrækkeligt. Derudover er der netop nu med relevante interessenter et udviklingsarbejde i gang, som skal komme med bud på, hvordan læreruddannelsen gøres endnu bedre. Det er ikke hensigtsmæssigt at skabe præcedens for en ny uddannelsesform midt i dette arbejde.

Andre private uddannelser er gennem tiderne blevet oprettet, og har siden vist sig duelige og nyttige, og er på den baggrund blevet tildelt støtte af Folketinget. Det gælder f.eks. Den Frie Lærerskole i Ollerup og Kaospilot-uddannelsen i Aarhus. En lignende løsning for en ny læreruddannelse vil give Folketinget et sagligt grundlag at tage stilling ud fra.

Derudover mener vi ikke, det er hensigtsmæssigt at oprette en uddannelse, som ikke underlægges samme regler og tilsyn som de øvrige læreruddannelser.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et flertal (V, DF, RV, KF og Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG)), tiltrådt af [et ><-tal]

Bjørn Brandenburg (S) Jens Joel (S) Julie Skovsby (S) Kasper Roug (S) Kasper Sand Kjær (S) fmd.

Rasmus Horn Langhoff (S) Rasmus Stoklund (S) Karin Gaardsted (S) Troels Ravn (S) Marianne Jelved (RV)

Katrine Robsøe (RV) Jacob Mark (SF) Astrid Carøe (SF) Bruno Jerup (EL) Rosa Lund (EL) Uffe Elbæk (UFG)

Bertel Haarder (V) Anne Honoré Østergaard (V) nfmd. Kristian Jensen (V) Mads Fuglede (V) Tommy Ahlers (V)

Ulla Tørnæs (V) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Marie Krarup (DF) Alex Ahrendtsen (DF) Katarina Ammitzbøll (KF)

Birgitte Bergman (KF) Peter Seier Christensen (NB) Henrik Dahl (LA)

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Til teksten

1) I den indledende tekst ændres datoen »1. marts 2021« til: »15. april 2021«.
[Udskydelse af tidsfristen]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det foreslås, at regeringens frist for at fremsætte lovforslaget om ændring af lov om professionshøjskoler, så der skabes lovhjemmel til etablering af Den frie læreruddannelse, ændres fra den 1. marts 2021 til den 15. april 2021 således, at regeringen får bedre tid til at udarbejde og sende lovforslaget i høring inden fremsættelsen.

5. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 21. december 2020 og var til 1. behandling den 28. januar 2021. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelses- og Forskningsudvalget.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i <1> møde.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 1 bilag på beslutningsforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 14 spørgsmål til uddannelses- og forskningsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Socialdemokratiet (S)	49	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	40	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	8
Nye Borgerlige (NB)	4		